

PHẦN I: GIỚI THIỆU CHUNG VỀ THẾ GIỚI SỐNG

BÀI 1: CÁC CẤP TỔ CHỨC CỦA THẾ GIỚI SỐNG (2 tiết)

I. CÁC CẤP TỔ CHỨC CỦA THẾ GIỚI SỐNG

- Các cấp tổ chức cơ bản của thế giới sống là: tế bào, cơ thể, quần thể, quần xã, hệ sinh thái.

- Đơn vị cơ bản cấu tạo nên mọi cơ thể sinh vật là: tế bào.

II. ĐẶC ĐIỂM CHUNG CỦA CÁC CẤP TỔ CHỨC SỐNG

1. Tổ chức theo nguyên tắc thứ bậc

- Tổ chức sống cấp dưới làm nền tảng xây dựng tổ chức sống cấp trên → nguyên tắc thứ bậc

- Tổ chức sống cấp trên mang đầy đủ các đặc điểm của tổ chức sống cấp dưới và có thêm một số đặc tính nổi trội. Các đặc tính nổi trội được hình thành do sự tương tác giữa các bộ phận cấu thành.

- Những đặc điểm nổi trội đặc trưng cho thế giới sống như: chuyển hóa vật chất và năng lượng, sinh sản, sinh trưởng và phát triển, cảm ứng, khả năng tự điều chỉnh, khả năng tiến hóa thích nghi với môi trường sống.

2. Hệ thống mở và tự điều chỉnh

- Mọi tổ chức sống đều là hệ thống mở vì: chúng luôn trao đổi vật chất và năng lượng với môi trường.

- Mọi tổ chức sống đều có cơ chế tự điều chỉnh: để đảm bảo duy trì và điều hòa sự cân bằng động trong hệ thống, giúp tổ chức sống tồn tại và phát triển.

3. Thế giới sống liên tục tiến hóa

- Do sự truyền thông tin trên ADN từ tế bào này sang tế bào khác, từ thế hệ này sang thế hệ khác → các sinh vật đều có những đặc điểm chung.

- Do cơ chế phát sinh biến dị và tác động của chọn lọc tự nhiên để giữ lại các dạng sống thích nghi → các sinh vật tiến hóa theo nhiều hướng khác nhau tạo nên thế giới đa dạng và phong phú.

Kết luận: thế giới sống vô cùng đa dạng nhưng thống nhất → bảo vệ môi trường → bảo vệ đa dạng sinh học.